

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:
Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Împare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 25.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Nr. 990/1925.

Comunicat.

Sfântul Sinod al s. Biserici autocefale ortodoxe române din București cu Nr. 121 ne-a trimis următoarea adresă, care o publicăm aci spre știre și orientare, precum urmează:

Văzând cererea Asociației Generale a Clerului român ortodox prin care Ni se cere să dăm blagoslovenia Noastră pentru ca această „Asociație” să poată ține un congres general, avem onoare a Vă face cunoscut că am aprobat-o și am dat blagoslovenia ca preoții să se poată aduna în congres în zilele de 25 și 26 August a. c., în orașul Cernăuți, având ca subiect al discuțiunii chestiunea: Importanța și necesitatea presei bisericești. Organizarea și mijloacele trebuitoare pentru susținerea ei.

Arad, la 22 Aprilie 1925.

Consistorul eparhial ort. rom. din Arad.

Mihaiu Păcațian, m. p.
protopop, ases. ref. cons. președinte.

Nr. 4075 Pres.

Pastorală I. P. S. Sale Mitropolitului Ardealului dată pentru Eparhia Aradului.

NICOLAE,

din îndurarea lui Dumnezeu arhiepiscop al arhidiecezei ort. rom. de Alba-Iulia și Sibiu și mitropolit al românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

Iubiților cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos.

„Iară nu pentru acestia numai mă rog, ci și pentru ceice vor crede prin cuvântul lor întru mine. Ca toți să fie una, precum Tu Părinte întru mine și eu întru Tine, ca și ei întru noi una să fie.” (Ev. Ioan 17, 21.)

Trecând — iubiții mei fii sufletești — împreună cu Mântuitorul pe drumul sfintelor patimi și prin Vinerea mare, am ajuns din nou la praznicul cel luminat al Învierii Domnului nostru Isus Hristos. Acesta e praznicul biruinții și al bucuriei pentru toț sufletul creștinesc.

Precum soarele, cu razele de lumină și de căldură ce le trimite din înălțimea lui trezește firea întreagă la o nouă viață, așa și solia Învierii, care s'a desprins dela groapa goală și a fost purtată de îngeri, de femeile mironosițe și de glasul apostolilor, a umplut dela o margine la alta, lumea întreagă, de razele bucuriei și fericirii din care a rodit o nouă nădejde și o nouă viață.

Hristos a 'nviat! — aceasta înseamnă că Cel ce s'a născut în ieslea din Vifleem din preacurata Fecioară, n'a fost numai om, ci a fost și Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, prin urmare nu om, ci Dumnezeu însuși, prin sângele vărsat de unul născut Fiul său pe cruce, ne-a răscumpărat din păcate și ne a împăcat cu Părintele nostru cel ceresc.

Hristos a 'nviat! — aceasta înseamnă că tot ceace a ieșit din gura Domnului, toate învățăturile Lui cari ni le-a lăsat pentru luminarea noastră, toate poruncile și povețele Lui care ni le-a dat spre îndrumarea pașilor noștri, toate sfintele Lui taine pe care le-a orânduit spre sfințirea noastră, biserica Lui care ca pe o corabie a lui Noe a așezat-o spre mântuirea noastră, cu un cuvânt: toată legea cea sfântă și drept măritoare pe care o mărturisim noi e dela Dumnezeu și de Dumnezeu însuși adusă în lume.

Hristos a 'nviat! — aceasta înseamnă că lumea aceasta, așa pe cum o vrea Dumnezeu, nu are să fie o lume a morții și a întunericului, ci o lume a vieții și a luminei.

Hristos a 'nviat! — aceasta înseamnă că dincolo de învălișul acestei lumi pământești și trecătoare, stă vecinicia și viața cea fără de hotare și fără de sfârșit, în legătură cu Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos.

Hristos a 'nviat! — aceasta înseamnă că și tu suflete omenesc ești chemat spre această viață netrecătoare, a cărei ființă adevărată, ca printr'o rază cerească a făcut-o să strălucească în lume și înaintea ochilor oamenilor, mărita înviere din morți a Domnului nostru Isus Hristos.

Hristos a 'nviat! — aceasta înseamnă că ori cât de mult te ar izbi nedreptatea și rău-

tatea și păcatul, totuși în cele din urmă nu ele, ci adevărul și dreptatea și virtutea și bunătațea vor ieși biruitoare.

O, iubitorilor mei, dar mintea omenească nu este în stare să cuprindă, nici vorba omenească nu este în măsură să spună pe de-a-tregul, ce înseamnă pentru lume și pentru oameni slăvita-înviere a Domnului nostru Isus Hristos. Că de-i zicem razim al credinții și anghiră a nădejzii și solie a iubirii și aducătoare a vieții și răspânditoare a luminii și temelie a sufletului — toate acestea adevărate sunt, totuși ele nu sunt deajuns ca să tălmăcească toată puterea, toată sfințenia și toată dumnezeiasca mărire care s'a arătat în strălucita înviere a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos din morți. Numai credința și viața cea din credință cu care am făcut să învieze Hristos în sufletele noastre, ne pot face să simțim măririle Invierii.

Și precum apostolii cei fricoși și cari în timpul patimilor s'au împrăștiat în toate părțile, după înviere au prins din nou curaj, s'au adunat și și-au strâns rândurile, așa și noi, întemeiați pe credința în luminata înviere a Domnului, în această zi de praznic ne-am adunat în bisericuțele noastre ca să ne închinăm Celui ce cu moartea pe moarte călcând, ca un mire a ieșit din mormânt, și în frățească dragoste să ne arătăm una în credința și în toate năzuințele noastre. Astfel se împlinește între noi cuvântul Domnului, spus înaintea patimilor sale, că: „Nu pentru acestea numai mă rog, ci și pentru cei ce vor crede prin cuvântul lor întru mine. Ca toți să fie una, precum tu Părinte întru mine și eu întru tine, ca și ei întru noi una să fie”.

Vreau să știți și să simțiți și Voi, iubitorilor mei, bucuria pe care o am eu, că, precum ne-a ajutat bunul Dumnezeu să ajungem într-o singură Țară românească toți fiii neamului nostru, așa ne-am strâns rândurile într-o singură biserică ortodoxă toți românii, dreptmăritori din cuprinsul țării noastre. Sfântul Sinod din București, din care facem parte toți vlădicii bisericii, apoi Congresul nostru național-bisericesc al mitropoliei noastre ardeleni, ținut aici la reședința noastră din Sibiu, și în urmă Sfatul cel mare al țării noastre, au adus legea cea mare prin care am făcut *una* biserică noastră cu bisericile fraților noștri din vechiul regat, cu a celor din Basarabia și din Bucovina. Noi una am fost de altfel în toată vremea și până acum, căci aceeaș ni-a fost credința, la fel am avut sfintele taine și sfintele slujbe și într'același gând ne-am rugat cu

toții, chiar și atunci când ne despărțeau nedreptele granițe politice pe cari le-au tras vrășmașii între noi. Dar aveam unele rânduieli deosebite în îndrumarea lucrurilor din biserică. Aceste rânduieli am socotit că nu e bine să le ținem ca o deosebire între noi și astfel prin sfatul frățesc al tuturor am găsit potrivire la fel pentru rânduielile din întreagă biserică strămoșească a neamului românesc. Potrivirea aceasta am făcut-o pe temeiul Statutului nostru organic, adecă a legii bisericești pe care ni-a lăsat-o marele și înțeleptul mitropolit *Andreiu Șaguna*, care a stat pe scaunul mitropolitan pe vremuri aici la Sibiu. Cuvine-se deci, ca să ne aducem aminte și cu această ocaziune de numele acestui vrednic și neuitat Păstor al bisericii noastre, și cu recunoștință să ne gândim la vieța și truda lui, care acum s'a făcut binefăcătoare pentru toată biserică dreptmăritoare română.

Prin întocmirea la fel a tuturor rânduielilor din sfânta noastră biserică, vom face ca legătura frățească dintre toți fiii neamului nostru să fie și mai strânsă, iar dragostea lor către biserică și țară să fie și mai caldă și lucrătoare de fapte bune.

Această veste bună despre unificarea bisericii noastre cu biserică fraților noștri din toată țara, Vi-o trimit și Vouă, iubitorilor mei fii sufletesti, din eparhia de Dumnezeu păzită a Aradului. Părintele Vostru sufletesc, neuitatul și de veșnică pomenire vrednicul episcop Ioan Papp, care V'a păstorit cu iubire și înțelepciune vreme de peste douăzeci de ani, a fost chemat de Părintele cel ceresc în lăcașurile dreptilor. Voi vă gândiți cu recunoștința și mulțumita pe care fii cei buni o datorăm părinților lor, la fostul Vostru bun Păstor și-l amintiți în rugăciunile Voastre.

Luând eu, ca mitropolit al Vostru, conducerea eparhiei Aradului, în cele duhovnicești, până la alegerea unui nou episcop care să ocupe scaunul văduvit, V'am trimis și Vouă această carte de învățătură pastorală și deodată cu ea Vă împărtășesc binecuvântarea arhierescă ca aceste sfinte sărbători ale Invierii Domnului să le petreceți în pace și cu bucurie și să Vă învredniciți a le ajunge încă întru mulți ani fericiți.

Dat în reședința Noastră arhiepiscopescă-mitropolitană din Sibiu, la sărbătorile Invierii Domnului din anul 1925

al Vostru al tuturor de tot binele voitor:

Dr. Nicolae Bălan,
arhiepiscop și mitropolit.

Din pastoralele Episcopilor noștri

P. S. Sa Episcopul Roman dela Oradea-Mare zice:

În anul acesta se împlinesc 1600 de ani, decând 318 episcopi din toată lumea creștină s'au adunat la Nicea în anul Domnului 325 în un sobor mare, ca să statorniciască prin glasul întregii obști creștine dreapta și adevărata învățătură creștină despre firea dumnezească a Domnului nostru Isus Hristos și să osândiască rătăcirea ereticului Arie, care învăța, că Isus nu este Dumnezeu adevărat, ci om ca toți oamenii. Sfinții părinți dela acest mare sinod au cuprins învățătura dreaptă despre Isus Hristos în cele dintâi șapte încheieturi ale Simbolului credinței, pe care-l rostește fiecare creștin bun de câteori se roagă acasă ori în sfânta biserică mărturisind, că Isus Hristos este „Fiul lui Dumnezeu, unul născut din Tatăl mai înainte de veci; lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat”. Învățătura aceasta dreaptă despre Hristos este temelia credinței noastre; pe această credință în Hristos Dumnezeu se întemeiază toată legea creștină. Cel ce nu crede, că Hristos este Dumnezeu adevărat, acela nu crede nici în Învierea Lui din morți, în care s'a arătat cu putere dumnezeirea; unul ca acesta nu va fi părtaș nici de fericirea cerească.

Ierarhii bisericii ortodoxe din toată lumea au hotărît să se adune în anul acesta în ziua de 20 Maiu la Ierusalim ca să prăznuiască amintirea de 1600 ani dela sinodul a toată lumea dela Nicea. Astfel se va împlini din nou scriptura: „Și vor alerga neamuri multe la Domnul în ziua aceea și vor fi lui popor și vor lucii în mijlocul tău, Ierusalime”. (Zah. II. 11.) Din toată lumea se vor aduna cei, cărora Hristos le-a încredințat pașterea oilor Sale, nu ca să statoriască învățătura nouă ci să facă mărturie, că biserica ortodoxă din toată lumea a păstrat cu scumpătate, întreagă și nestrucată cu adaosuri omenești, învățătura pentru care Mântuitorul a murit și înviat. În Ierusalim, pe pământul sfințit de pașii Mântuitorului episcopii tuturor neamurilor dreptcredincioase vor lua duh nou din legătura frăției în Domnul, care leagă pe toți cei ce l-se închină cu duhul și adevărul, ca întorcându-se acasă să întăriască pe credincioși în stăruirea pe calea cea îngustă ce duce la mântuire. În Ierusalim, în fața sfântului Mormânt slujitorii lui Hristos for face mărturie, că dreapta credință e vie, ea trăește în milioane de suflete, și viu e dorul și tare ca stâncă Golgotei udată de sudorile de sânge ale lui Isus hotărârea bisericii sobornicești de a pași primenită și învitată pe armele Lui urcând împreună cu El calvarul patimilor ca împreună cu El să învieze. În Ierusalimul soboarelor apostolești împreună adunați urmașii sfinților apostoli vor chiubziu srb adumbrica Duhului Sfânt chipurile și căile, în cari să conducă biserica spre sporire în viața cea după Hristos. Ce dorință mai fierbinte poate încălzi sufletul unui creștin, decât să vadă măcar odată în viața locurile, în cari a petrecut și a trăit Mântuitorul său? Fericit acela, care poate să-și poarte pașii pe drumurile pe cari de atâtea ori a călcat El, că urse Sionul, pe care El de atâtea ori l-a ucrat, să-și spele trupul istovit ori bolnav în apa făcătoare de minuni și vindecătoare a lacului Vitezda, ori stăod pe malul lacului Ghenezaret se încredințează că mâna mântuitoare a lui Isus este cu el pururea în furtuna mării vieții.

Cine nu se va cutremura stând în vârful Golgotei? Cine nu va fi cuprins de un fior sfânt rugându-se pe stâncă din grădina Ghetsimani, apiecându-se în fața mormântului sfânt ori în fața ieslei din Vifleem? Adevăr zic vouă: Cel ce se va închina în Ierusalim, acela se va întoarce învitat și îndreptat la casa sa!

În ziua aceea când „se vor sui, să se închine Împăratului Domnului atotstăpânitorului” (Zah. XIV. 16) creștini din toată lumea nu putem, nu trebuie să lipsim de acolo noi românii dreptcredincioși. Să mergă cei ce pot, căci Ierusalimul și pentru ei „își lărgește locul cortului său și pieile corturilor sale le întinde” (Is. 54, 2) iar cei ce nu pot, acela toți până la unul să fie acolo cu duhul în ziua aceea „în care va fi tot locul în cetatea sfântă ca un izvor deschis spre schimbare și spre curățire” (Zah. XIII. 1), ca să-și curătiască simțirile, să-și îndrepte firea cea stricată și așa patima să piară din inimile lor precum piere fumul, precum se topește ceara de fața focului. Din Ierusalim, în ziua aceea, vom lua tărie, cu să nu ne poată abate din calea mântuirii proroci mincinoși, despre cari scrie scriptura că „în ziua aceea se vor rușina proroci mincinoși — fiecare din vedenia sa prorocind însuși și se vor îmbrăca cu haină de păr, pentru că au mințit și vor zice: nu sunt proroc eu, că om lucrător de pământ sunt eu” (Zah. XIII. 4. 5.)

Să mergem la Ierusalim, ca acolo în fața Sfântului Mormânt să se închinăm Învierii Lui cea de a treia zi și să ne întimpinăm unii pe alții zicând: adevărat a înviat Hristos. Cei ce nu vor fi acolo cu trupul să-și uniască gândirile și rugăciunile lor cu ale peregrinilor evlavioși, ca învierea lui Hristos să lumineze toate sufletele.

* * *

Când biserica dreptcredincioasă din toată lumea se pregatește să îmbrace haina învierii, biserica noastră strămoșească pășește și ea spre o viață nouă făgăduitoare. Sfântul Sinod al Sfintei Biserici române dreptmăritoare și de sine stătătoare în anul acesta în numele obștei române dreptcredincioase din tot cuprinsul României a ridicat biserica română ortodoxă la mai mare vază și cinste înființând patriarhatul și dând mitropolitului primat din București titlul de patriarh al României. Astfel I. P. S. Sa, mitropolitul-primat Miron este de aici înainte patriarhul României, de un rang, de o cinste, de o vază cu cei mai înalți capi ai tuturor bisericilor creștine. Casa Țării cu creștinească înțelegere și cu mare însuflețire a înscris fără zăbavă în legile Țării înființarea patriarhatului pentru toate vremurile ce vor să vie, iar înălțatul nostru rege, Majestatea Sa Ferdinand I, totdeauna răvnitor pentru mal marea cinste a poporului său, a sancționat legea aceasta. Astfel biserica română săracă, umilită, disprețuită până aci își ia locul de cinste, ce i-se cuvine pentru vrednicia fiilor ei în rândul bisericilor celorlalte neamuri. Această vază și cinste nouă a dat-o bisericii sale poporul român ridicat în rândul neamurilor mari prin vrednicia și jertfa sa fără seamăn adusă pe altarul binelui și fericirii popoarelor. Biserica românească când și-a dat mărirea patriarhatului nu s'a preamărit pe sine în deșert ci și-a luat numai cinstea pe care de mult i-o dau toate bisericile și neamurile mari.

Fiecare român ortodox trebuie să fie mândru, că la marele sobor din Ierusalim capul bisericii române

va ședea în rândul prea fericiților patriarhi ai răsăritului. Nu trebuie însă să uităm, că această nouă cistă cere și un suflet nou, o viață nouă. Poporul româ drectredincios trebuie să se arate vrednic prin sporirea în credință și fapte creștinești de locul de onoare, ce ocupă astăzi în rândul neamurilor și bisericilor creștine.

Din pastorala Preasfințitului Episcop Nicolae al Clujului:

Știm iubiților fii sufletești, cum sute de ani brațele voastre au zidit orașe pentru străini, din munca voastră ș'au ridicat străinii palate și voi ați rămas în colib, — știm, că ați fost osândiți să purtați jugul sclăviei și mai ales jugul întinericului — căci așa cereau interesele statului mașter, care ne cârmuia, așa cereau interesele păgâne ale neamurilor, cari ne-au cutropit și redus la stare de umiliță și de atârănare.

Tineretele mlădițe ale neamului nostru, în lipsa de școale, în lipsa de cărți, în lipsa de dascăli luminați, în lipsa de doctori — erau osândite la pierzare, ori moarte trupească, ori moarte sufletească.

Iobăgia, care-și înțelestase ghiarele afund în trupul nostru, în sufletul nostru, cuiele cari erau bătute în brațele noastre și în picioarele noastre, lanțurile grele ale robiei, au căzut la picioarele — și acum, toată suflarea să laude pe Domnul, toată suflarea să învie — „să învie Dumnezeu și să se risipească dușmanii lui.“

Cei puternici au căzut de pe scaune, — mila și îndurarea ș'a întors fața spre noi, Dumnezeu însuși ne chiamă la înviere, la viață nouă.

„Să ne curățim simțirile“ ne strigă glasul bisericii, să turnăm apă vie în sufletele noastre, apa credinței, apa dragostei creștinești, apa despre care Sfânta Scriptură ne spune, că „cine nu se va naște din apă și din duh nu va intra în împărăția lui Dumnezeu.“

Iar noi vrem cu totdinadinsul, trebuie să voim, ca să intrăm în împărăția lui Dumnezeu.

Împărăția lui Dumnezeu pe pământ iubiților este împărăția păcii, împărăția dragostei creștinești, împărăția binelui, împărăția luminei, împărăția îndestulării ca să poți ajuta și pe alții, protivnică cu împărăția urei, împărăția lenevirii de care au parte cei neajutorăți și slabi când stau în față cu cei tari și mari.

Veniți iubiților să ne adăpăm sufletele noastre, cu duhul ce înalță și cu darul ce ne apropie de Dumnezeu ziditorul nostru.

Nu vă lăsați, oameni buni ademeniți nici de păcatul lăcomiei, nici de poftele desfrânării, nu vă dați lenevirii, căci este scris în cartea vieții „Roagă-te și lucră, și așa mai adauge, lucră și cruță, — chivernisește bine averea câștigată cu sudori. Prețuiește omule, comoara sufletului dar nu uita nici de zile negre, nici de bătrânețe, ca să nu cazi spre provara copiilor și a societății — deoarece nu ne este dat să știm zilele câte trăim.

Iubiți-vă unii pe alții căci întru aceasta se va cunoaște căci sunteți fii ai lui Dumnezeu.

Cuvântul vostru să fie de azi încolo „viață ordonată.“

Tineți cu sfințenie la „Una sfântă sobornicească și apostolească biserică,“ care a fost, este și va fi legea dreptmăritoare a părinților nostri.

Nu vă îndrumați după ceice iau numele Domnului în deșert, spunând că ei nu greșesc, după ce nici un muritor nu este infalibil și scutit de păcate, afară de singurul Dumnezeu, care ne-a dat viață și în acărui mâini stă fericirea și viața noastră vecinică și vremelnică. O lege românească, una și sfântă dreptmăritoare să cunoașteți, aceeaia să vă închinați, și pe Domnul să-l preamăriți, pentru bunătățile cari le-a revărsat asupra noastră.

Oare nu vedem noi, cu câte daruri frumoase a împodobit Dumnezeu pe om? Ce altceva sunt darul vederii, al auzului, al graiului, decât daruri neprețuite, pe cari toate ni le-a dat bunul Dumnezeu, ca să le folosim spre scopuri bune și folositoare. Greșesc deci toți ceice folosesc graiul pentru cuvinte urâte și suďalme și toți cei ce-și astupă urechile la glasul lui Dumnezeu, care ne chiamă la viață nouă, la adevărata înviere.

Nu vedem, cât de mici și neputincioși suntem noi oamenii în fața atotputerniciei lui Dumnezeu? Să nu știm oare, că noi nu putem da pământului pe care îl săpănim, nici un picur de apă, nici o rază de soare, nici un pic de căldură, — și totul deci totul este și vine numai dela Dumnezeu. Da el trezește la viață pomul amorțit peste iarnă, el scoate din grăunte firul grăului și al cucuruzului, el presară câmpii cu flori și cu verdeață, el dă hrană dobitoacelor — și aceste semne ar fi doar de ajuns ca să ne trezească la cunoștința adevăratului Dumnezeu.

Și oare este un prilej mai frumos, mai potrivit, de a ne premeni sufletele, de a porni la drum spre o viață nouă, — ca și tocmai în ziua învierii Domnului? Să răsturnăm iubiților fii sufletești piatra care a căzut asupra trupului și sufletului nostru.

Să restornăm egoismul, și să ne deschidem inima pentru săvârșirea faptelor milei cei trupești și celei sufletești. Să îmbrăcăm pe ceice au lipsă de îmbrăcăminte, să dăm hrană trupească celor flămânzi și hrană sufletească celor înapoiți în cultură, să lucrăm până e ziua, să ascultăm glasul apostolului Pavel „fraților ca fii luminei să umblați nu în ospețe și în beții.“ Bisericile noastre, școalele noastre, altarele noastre, așteaptă primenire, așteaptă suflete alese, care să le dee podosbele cari le lipsesc, — așteaptă pe propovăduitorii cuvântului evanghelic, cari se pregătesc acum pentru chemarea cea frumoasă și grea a apostolatului. Răsplata lor va fi dela oameni mai mult cununa de spină, decât viața plină de plăcere și de îmbuibare dar conștiința de a-și fi făcut datoria, este și le rămâne cea mai mare mulțumire sufletească. Când vor veni azi mâne apostolii lui Christos între voi, să-i întâmpinați cu stâlpare și cu flori, ca să poată îndeplini greaua chemare ce li-se va încredința dela Dumnezeu.

În astfel de atmosferă sufletească să sărbăm ziua învierii, în astfel de atmosferă să trăim, — curățindu-ne simțirile de buruienile palimilor și păcatelor, să prăznuim învierea și atunci, numai atunci ziua învierii va fi „ziua care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm și să ne veselim într'însa.“

Din pastorală Preasfințitului Iosif dela Caransebeș:

Omul are voință liberă, poate alege între bine și rău, el însă din slăbiciune înclină mai mult spre aceea, ce este rău. Precum omul lucrător și muncitor își întărește puterile trupești prin neîntrerupta lucrare, iară cel a cărui ocupațiune nu este munca fizică, dacă vrea să-și întărească puterile trupești, musculatura, face des sau în toată ziua felurite mișcări ale corpului, face gimnastică, așa trebuie omul, spre a-și întări voința numai spre ceea ce este bine, să facă exerciții sufletești: rugăciune, să-și înalțe cugetul la Dumnezeu în toată ziua, să cerceteze sfânta biserică în toate Dumneștile și sărbătorile, și să păzească și urmeze învățăturile Mântuitorului, și ale sfinților Apostoli, cari se predau în sfânta biserică. Astfel voința omului să întărească și se scutește de înclinațiuni rele, spre binele și fericirea lui. Căci omului îi stau înainte două căi în viață, una îngustă, cu poartă strâmtă, iară alta lată, cu poartă largă. Calea îngustă, cu poarta strâmtă, duce la fericire, iară cea lată cu poarta largă la pierzare. Inșus Mântuitorul îndeamnă zicând: „*Intrați prin poarta cea strâmtă, că largă este poarta și lată calea, care duce în perire și mulți sunt, cari intră prin trânsa. Că strâmtă este poarta și îngustă calea, care duce în viață și puțini sunt cari o află pe dânsa.*”¹⁾ Calea îngustă, cu poarta strâmtă, este cea după învățăturile Mântuitorului, cari cer dela om viață curată evlavioasă, înfrânată și plină de virtute. Această cale îngustă și învățăturile Mântuitorului duce pe om la fericire. Calea lată, cu poarta largă, este viața slobodă, fără îngrădire, cu petreceri, desfătări, viață, carea nu se ține de învățăturile Mântuitorului și această cale duce la perire. Sunt puțini, cari aleg calea îngustă și mulți cari aleg pe cea lată, spre perire, ne spune, cum văzurăm, inșus Mântuitorul. Și toate aceste desfătări, petreceri, mări deșerte, sunt deșertăcini, cari pier odată cu omul, și cari aduc cu sine de multe ori încă în viață năcazuri și suferinți asupra omului supus lor: „*Tot trupul este ca iarba și toată mărirea omului, ca floarea ierbei; uscatu-s'a iarba și floarea a căzut; iară cuvântul Domnului rămâne în veac.*”²⁾ zice sfântul Apostol Petru. Voința omului deci trebuie întărită cu cuvântul Domnului, pentru ca ea să aleagă calea îngustă dară sigură spre fericire.

După acestea, iubii mei, aflu cu cale, să vă pun și acum la inimă, dragostea frățească și neclintita alipire față de biserică noastră strămoșească. Am văzut în zilele Patimilor Domnului nostru Iisus Christos, că a luat asupra-și îngrozitoarele Patimi și moartea pe Cruce din nemărginita iubire față de neamul omenesc; și-a vărsat scumpul sânge pentru fiștecările dintre noi, întărind astfel învățăturile Sale cele mântuitoare. Aceasta înțelegem și din cuvintele Sfântului Apostol Pavel, care zice către Corinteni: „*V'am dat, ceeace și eu am primit, adecă, că Christos a murit pentru păcatele noastre după Scripturi*”³⁾ iară către Efeseni zice: „*Christos ne-a iubit și s'a dat pe sine pentru noi*”⁴⁾ De aici urmează îndatorirea noastră de a ne iubi unii pe alții; de a ține strâns la biserică noastră, păstrătoarea învățăturilor Lui. Sfântul Apostol Petru zice: „*Frăția iubii, de Dumnezeu vă temeți, pe împăratul cinstiți*”⁵⁾; iară în alt loc: „*Unul spre altul dragoste*

ferbinte să aveți, căci dragostea acopere mulțimea păcatelor”⁶⁾

De aici urmează mai departe și îndatorirea, ca să vă feriți de toți, cari în orice chip ar încerca să se atingă de dreapta noastră credință, de biserică noastră strămoșească și de așezămintele ei, silindu-se să tragă în mrejele lor pe unii sau alții. Să vă feriți de sectari. Aceasta îndatorire ni-o pune și sfântul Apostol Pavel, când zice către Tesaloniceni: „*Poruncim vouă, fraților, întru numele Domnului nostru Iisus Christos, să vă osebiți voi de tot fratele care umblă fără de rânduală și nu după învățatură care a luat-o dela noi*”⁷⁾

Această osebire, această ferire este de lipsă, iubii mei, pentru a nu cădea în ispită. Trebuie încunjurați ei și încunjuurate adunările lor, ca unele, cari nu sunt în legătură cu dreapta credință, care au țășit din sânul bisericii mântuitoare, a cărei cap este Domnul Iisus Christos și nu stau pe adevărata învățatură a Mântuitorului, și a Apostolilor, nu au la bază adevăratul înțeles al sfintei scripturi, ci tâlculuri false, volnice și fără autoritate.

Ca Arhipăstor doresc cu toată căldura, ca să nu vi-se închidă calea spre mântuire, și așa, după slăbele-mi puteri căruite dela bunul Dumnezeu, nizuindu-mă ca să vi-să asigure această cale, vă adresezi cuvintele de acum cu prilejul luminății sărbători a Iuierii Domnului, cu nădejdea în bunul Dumnezeu, că ele, ca sămânță bună, vor găsi în inimile voastre pământ roditor și va aduce rodui binecuvântate, spre prea mărirea lui Dumnezeu, a Cărui Nume fie binecuvântat în veci, și spre fericirea voastră vremelnică și vecinică.

Darul Domnului nostru Iisus Christos să fie cu voi cu toți. Amin!

¹⁾ I. Petru c. 4, v. 8.

²⁾ Pavel II. Tesaloniceni c. 3, v. 6.

Cuvântarea D-lui Dr. Ion Lupăș

rostită în camera deputaților la 17 Febr. 1925 în chestia patriarhiei.

(Urmare.)

Într-una din ședințele făcute în cursul lunii Mai 1921, frații din Basarabia ne-au adus la cunoștință că dorința preoțimei basarabene era să se întințeze patriarhia bisericii române cât mai curând. Ardelenii au sprijinit propunerea fraților din Basarabia. Din partea reprezentanților bisericii din vechiul regat s'au ridicat însă obiecțiuni îndreptățite punându-se întrebarea: cum să se întințeze patriarhia când deocamdată, biserică ortodoxă română nu dispune nici măcar de mijloacele necesare pentru a face față trebuințelor de astăzi? S'a mai spus apoi că ar fi necesar, ca ridicarea aceasta a bisericii noastre la rangul de patriarhie să se poată face în înțelegere cu toate celelalte patriarhii din răsărit. Astfel s'a întâmplat, domnilor deputați, că acea comisiune de 15 a lăsat chestiunea patriarhiei fără să o cuprindă în proiectul său de lege. A rămas deci să fie rezolvată de factorii de conducere bisericească și politică a statului nostru, când acestia vor socoti momentul oportun. Ar fi fost de dorit, bineînțeles, ca momentul acesta să fi precedat încoronarea dela Alba-Iulia. Regele tuturor Românilor ar fi meritat să i-se citească molitva de în-

¹⁾ Mateiu c. 7, v. 13-14.

²⁾ I. Petru c. 1, v. 24-25.

³⁾ Pavel I. Corinteni c. 15, v. 3.

⁴⁾ Pavel Efeseni c. 5, v. 2.

⁵⁾ I. Petru c. 2, v. 17.

coronare de cătră patriarhul tuturor Românilor (aplauze). Dar, dacă patriarhia se înființează cu oarecare întârziere, momentul e totuși înălțător. Se bucură toată suflarea românească, dupăcum ați binevoit a auzi din declarațiunile, cari s'au făcut aici de către conducătorii autorizați ai tuturor partidelor politice.

Se pune însă întrebarea ce aport va aduce la progresul civilizației creștine patriarhia care se înființează acum? Ce cale va urma ea, în cursul dezvoltării sale organizatorice, morale și culturale din viitor: calea papo-cezarismlui apusean sau pe aceea a cezaro-papismului răsăritean? Cred că în interesul națiunii române este să nu urmeze nici calea dintăi, nici pe a doua, ci să-și croiască o cale a sa proprie. Calea cea dintăi, indicată de dezvoltarea apuseană, nu poate și nu trebuie să o urmeze, fiindcă nici interesele religioase nici cele naționale nu reclamă, și nu admit ca biserica să creze aci o putere lumească politică separată, care în anume împrejurări să devină rivală, sau chiar ostilă statului național român. Calea a doua, calea cezaro-papismului răsăritean, deosemena cred că nu poate fi ducătoare la scop, fiindcă ea ar anihila în mare parte forțele creatoare ale patriarhiei române. Încercându-se prea mult în ajutorul statului, ea nu ar desvolta păpă la maximum posibil acele energii latente ale sufletului național, dela inactivarea cărora se așteaptă cu drept cuvânt purificarea morală și înălțarea culturală-religioasă a neamului nostru. Ar putea să ajungă adeseori în situația penibilă de a fi silită să renunțe poate chiar la demnitatea sa, ori să nesocotească anume interese vitale pentru progresul său. (Aplauze).

Deci, în mod firesc, va trebui să-și croiască patriarhia noastră o cale a sa proprie. Calea aceasta o vedem indicată prin libertatea și autonomia, pe care i-o garantează de-o parte constituția țării, iar de altă parte, o prevede noul proiect de lege, care va fi adus nu peste mult timp în debaterile Corpurilor Legiuitoare. Dar este lucru de sine înțeles că organizațiunea aceeași constituțională autonomă, pentru a-și putea da toate roadele cari se așteaptă dela inactivarea ei, trebuie să fie lăsată în deplină libertate, să nu fie nici odată împietată din partea unor incursiuni dictate de interese străine bisericii. Tărâmul ei să fie totdeauna lăsat numai la înțelepciunea factorilor de conducere bisericească pentruca și răspunderea să fie întreagă a lor.

Bine înțeles, statul prin legea pe care o votează acum, ia asupra sa obligația morală de a se îngriji să pună la dispoziția patriarhiei mijloace suficiente pentru a desvolta o activitate spirituală și culturală potrivită cu importanța acestei instituțiuni. Și, întrucât statul singur nu ar putea să pună la dispoziție aceste mijloace în mod integral, conducătorii bisericii vor înțelege și vor năzu să adune din munificența credincioșilor mijloace, cum le-am adunat și noi în Transilvania, în măsură destul de considerabilă în raport cu împrejurările grele, care s'a consolidat și cu care a avut să lupte necontenit autonomia noastră bisericească.

Cred că este înainte de toate neapărată trebuință ca aci, în centrul patriarhiei, în capitala statului nostru, să ființeze cât mai curând un mare institut de educație și viață religioasă (aplauze prelungite), un institut care să nu satisfacă numai trebuințele țării și ale bisericii, ci să-și poată revărsa binefacerile sale religioase și culturale asupra întregului orient orto-

dox (aplauze), un institut în care să se poată perândă an de an tinerele generații ale neamului nostru, alături de ale neamurilor omodoxe. Astfel se va face o apropiere sufletească, se vor consolida relațiunile de bună înțelegere și armonie creștină, ca să se pregătească biserica noastră ortodoxă română a colabora la înfăptuirea idealului, pe care îl urmărește cu asiduitate marea alianță mondială pentru înfrățirea popoarelor prin biserică.

Ați avut prilej Domnilor deputați să auziți sau să citiți, cum unii din scriitorii noștri iubitori ai ortodoxiei exprimă un fel de teamă că prin patriarhiile naționale s'ar slăbi prea mult legătura de unitate în biserica ortodoxă, că n'ar fi o conducere atât de unitară, cum se vede în biserica apuseană. Cred că temerile acestea sunt în bună parte exagerate. Unitatea bisericilor ortodoxe este — dupăcum se exprimă tomosul patriarhal din 1885 — însuși Mântuitorul Isus Hristos, temelie și piatra cea din capul unghiului a întregului creștinism, deci o unitate de ordin spiritual, iar nu una din ordin material-administrativ.

Cred însă că cu prilejul acțiunilor comune și al colaborărilor pe care trebuie să le facă și patriarhia noastră, alături de celelalte patriarhii, în mod cu mult mai sistematic decât în trecut, se va afla modalitatea potrivită și pentru construirea unei corporațiuni de conducere permanentă a tuturor acestor patriarhii, care să poată coordona acțiunea lor, să poată păzi puritatea doctrinei în toate ramificațiile acestei ortodoxii răsăritene, dupăcum s'a întâmplat astfel și în secolul XVII, când neamul nostru a putut să dea în persoana moldoveanului Petru Movilă un apărător și codificator al punctelor de credință ortodoxă, amenințată atunci din partea confesiunilor eterodoxe.

(Va urma.)

INFORMAȚIUNI.

Praznicul Invierii în Arad. Încă din seara Floriilor ne-am pregătit să fim părtași patimilor înfricoșate ale Mântuitorului. Cu ochii sufletești am văzut cum Iuda, ucenicul Domnului se face trădătorul stăpânului său pentru iubirea de arginți, cum Petru cel mai bătrân dintre Apostoli se lapadă de 3 ori, că nu-L știe pe Cristos, iar ceilalți apostoli se ascund de frica jidovilor, șovăind în credința lor. Tot așa poporul naintea căruia Cristos a făcut atâtea minuni mari, se îmbracă în haina nerecunoștinței și strigă ca blândul Isus să se răstignească. Judecata nedreaptă, loviturile peste cap, scuiparea în obraz, scepstrul de trestie, haina mohorită, cununa de spini, crucea, mormântul, piatra și pecețile de pe ușa mormântului sunt dovezi despre răutatea oamenilor și despre bunătatea lui Dumnezeu.

Dar minune mare, mormântul se deschide și îngerii vestesc în cor a treia zi că „Cristos a înviat!”

Această ziua a Invierii este praznicul cel

mare și fericit, în care noi, creștinii, sărbătorim triumful Evangheliei lui Cristos.

Copleșiți de marea minune de pe Golgota în noaptea Învierii priveghem cu smerenie la mormântul Mântuitorului, până la orele 3 când piața Catedralei se umple de public să fie părtaș la „Învierea Domnului”. Vine miliția cu muzica și drapele, un grup de ofițeri superiori în frunte cu viteazul general Scărișoreanu, văd pe dl Goldiș fost ministru, dnul prefect Georgescu și lume multă, multă...

La orele 4 se deschid ușile împărătești dela sf. altar și preoțimea își face apariția în haine luminate. Nainte merge părintele diacon Cioară urmat de preoții: F. Codrean, N. Bâru, C. Turic, S. Stana, A. Popovici, V. Olariu, Dr. Ioan Suciu, D. Muscan, Dr. T. Botiș, T. Vășan, M. Păcățian și Dr. G. Ciuhandu. Dângătul clopotelor despică văzduhul, muzica militară intonează imnul religios, iar vestiții cântăreți A. Lipovan, T. Tabic și V. Guleș cântă dulce și melodios „Învierea ta Cristoase Mântuitorile”. Incunjurăm Catedrala la lumina focurilor bengalice aprinse la toate colțurile și în aspectul profund al ferestrelor luminate feeric.

Ne postăm înaintea ușilor bisericești unde păr. G. Ciuhandu face serviciul prescris și secondat de marele public intonează troparul „Cristos a înviat”.

Sf. liturghie se pontifică în mod solemn tot de această preoțime iar la priceasnă părintele Păcățianu în calitate de președinte al Consistorului citește și explică pastorală I. P. S. Mitropolitului nostru Nicolae, făcută special pentru dieceza Aradului.

Răspunsurile liturgice le-a cântat ca totdeauna în mod neîntrecut și admirabil, corul mixt din Arad, condus cu multă dibăcie de prof. Lipovan.

Astfel am petrecut sf. Paști laudând și preamărind pe Dumnezeu.

† Teodor Petraș. Fruntașa comună Șepreuș, a perdut pe veteranul ei preot, părintele Teodor Petraș. S'a dus și el în lumea celor fericiți în vârsta patriarhală de 79 ani. A servit cu pietate la altarul Domnului 47 de ani. Își trage obârșia dintr'o familie viguroasă de țărani sănătoși și așezați la vorbă și port, din Șepreușul care a dat mai mulți intelectuali poporului nostru decât oricare comună din județul nostru. Defunctul a fost un preot bun și cu frica lui Dumnezeu, fapt pentru care fericitul Episcop Ioan I. Papp l-a distins în anul 1924 cu brâu roșu. D-zeu să-l oiehnească în corturile dreptilor. Familia răposatului a dat următorul necrolog:

Subscrișiți, cu inima frântă de durere, aducem la cunoștință tuturor rudeniilor, prietiniilor și cunoșcuților că prea iubitul nostru tată, bunic, strămoș, frate și

cumnat Teodor Petraș preot ort. român în Șepreuș, după lungi și grele suferințe, împărtașit cu sf. Taine a cunecăturii, a răposat în Domnul în 12 Aprilie la ora 10 d. m. în etate de 79 ani și al 47-lea an al preoției. Rămășițele pământești ale iubitului nostru defunct se vor așeza spre vecinică odihnă Marți în 14 Aprilie, la orele 10 a. m. în cimitirul din Șepreuș. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată! Șepreuș, 12 Aprilie 1925.

Petru, Constantin, Axentie, Sidonia, Livia fii și fiice. Teodor Pinteru, Teodor Ciuhandu, Mihai Goldiș gineri. Irina, Florica nurori. Vasile Petraș cu soția Teodora, Anastasia cu soțul Aurel Guiu frate, cumnată și cumnați. Emilia cu soțul George Novac, Traian Pinteru cu soția Romica, Emil și Emilia Petraș, Aurel Crișan, Adrian Petru și Mărioara Ciuhandu nepoți și nepoate. Emil, Aurora și Cornel Novac strănepoți.

Gavril Todică: Urgiile naturii (Biblioteca „Semănătorul” No. 69).

Dl. G. Todică, — un talentat și harnic popularizator al științei, — adună în aceasta broșură o samă de informații despre nenumăratele urgii deslănțuite de Natură asupra oamenilor în cursul vremilor.

Cu ajutorul acestei cărți luăm cunoștință de nepastele cele mai cutropitoare ce s'au abătut vre-odată asupra omenirii. Scrisă limpede, cartea D-lui G. Todică se cetește ca o cumplită poemă a dezastrelor.

De vânzare la *Librăria Diecezană* din Arad. Prețul Lei 5. —

A apărut: *Sfânta Biserică, Episcopii și preoții*, de Dr. Nic. Brînzeu. Broșura aceasta formează No. 3 din seria „Pocăiții” editate de autor. Prețul 8 Lei, seria întregă 6250 Lei franco.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”.

Nr. 673/1925.

Sibiu, 4 Aprilie 1925.

Die Director!

Vi se dă prilejul să ridicăți pe câteva momente sufletele în sfere mai senine și suntem siguri că Veți face tot posibilul ca momentele acestea să fie sărbătorești.

În proza, care ne înconjoară pe toți în zilele noastre, e foarte cu cale să se găsească, din când în când, un moment psihologic ca atât masele, cât și individul să se ridice, sufletește, și să își pună întrebarea prea îndreptățită: „Ce ne unește, nu ce ne departe? Cum străduim noi spre ceva excelsior?”

Iată că se apropie ziua de 15 Maiu, ziua memorabilă, când — în 1848, pe „Câmpul libertății” dela Blaj, a declarat poporul românesc din fosta Ungarie că vrea să se bucure și el de soarele libertății că nu mai suferă sciăvia, că vrea să colaboreze în concertul popoarelor, ca neam conștiu de chemarea sa.

Venim în numele „Asociațiunii (concluzul din ședința din 2 Aprilie 1925) să Vă rugăm să dați atenția cuvenită acestei zile de sărbătoare.

Aranjați în centrul despărțământului *un festival*, după prânz sau seara, la care să ia parte, pe lângă tineretul școlar și pe lângă intelectualii din localitate, și țărâtime și meseriași — ca toate clasele sociale, ca și la 15 Mai 1848, să se simtă *una*. — Dați ordin ca și în agenturile despărțământului dv. să se țină

câte o serbare. Atarnă dela destoinicia aranjatorilor ca aceste manif. stații să nu fie numai nește sărbări făcute la comandă, ci nește prilejuri de întrenare sufletească.

Dacă în 1789 s'au declarat drepturile *omului* — pentru întâia dată în Franța — ca să se proclame mai apoi în toată Europa — la 1848 și în decursul războiului mondial a încercat omeneirea să proclame dreptul unui popor să trăiască de sinestătător, ca o individualitate, dând cinstea cuvenită celorlalte popoare. Iată una din ideile principale, cardinale, care va fi bine să fie comentată publicului adunat din acest prilej.

Notăm cu bucurie și mulțumire, că „*Universitatea liberă*”, București, dorind ca și în această zi memorabilă să colaboreze cu cu „*Asociațiunea*”, trimite în 36 orașe ale noastre conferințieri speciali. Orașele respective vor fi anunțate deosebit din partea noastră.

Rugându-Vă să puneți toată inima la aranjarea acestei sărbări, cerând totodată și binevoitorul concurs al diferitelor autorități: bisericești, civile, militare și îndeosebi al celor școlare, Vă salutăm și Vă rugăm să ne raportați despre program și despre reușita lui.

În numele comitetului central:

Dr. Octavian Russu,
vice-președinte.

Romul Simu,
secretar.

„*Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului roman „Astra” Sibiu.*”

Nr. 749 — 925.

CONCURS.

În ședința comitetului central al „*Asociațiunii*” „*Astra*” din Sibiu — din 2 Aprilie 1925 — s'a hotărât publicarea unui *concurs* pentru *cea mai bună biografie* a vrednicului bărbat al neamului nostru, care a fost *Vasile Lucaciu*, mort în anul 1922.

Manuscrisul este a se înainta „*Asociațiunii Astra*” Sibiu, strada Șaguna Nr. 6 până în ziua de 31 Dec. 1925. Lucrarea are să fie scrisă *pentru popor*, să înalțe srfletele cu amănunte cât mai multe din viața celui dispărut, care a fost odată expresia cea mai fidelă a revendicărilor naționale românești. Dimensiunile lucrării: 45 coale de tipar din „*Biblioteca populară a Asociațiunii*”. Premiul va fi de 10.000 Lei (zece mii Lei). Lucrarea este a se înainta anonim, cu un motto, având într-un plie numele adevărat al autorului. Sibiu, la 14 Aprilie 1925.

Comitetul central al „*Asociațiunii*”.

Licitație minuendă.

Pentru darea în întreprindere a zidirei de biserică în comuna *Berindia*, se publică licitare minuendă pe ziua de 8 Maiu a. c., care se va ținea în aceea comună la oficiul parohial ort. rom., la orele 10 a. m. — Prețul de esclamare se fixează în 470.000 Lei. Reflecțanții au să depună vadui 10% dela prețul de esclamare. — Planul se poate vedea la oficiul protopopesc ort. rom. în Buteni.

Buteni, 22 Aprilie 1925.

Oficiul protopopesc ort. rom.

CONCURS.

Pentru deplinirea parohiei Aldești, — devenită vacantă prin reposesarea preotului Leontin Beltechi, — se escrie concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „*Biserica și Școala*”.

Venitele parohiei sunt:

1. Usufructul unui intravilan și locuință în școala confesională.
2. Usufructul sesiei parohiale, cu drept de pășunat.
3. Stolele legale.
4. Birul, constătător a) din 30 l. cucuruz sfărâmat dela parohienii cu 8 jugh. și mai mult pământ extravilan; b) din 15 l. cucuruz dela parohienii cu 4—5 jugh. pământ extravilan; c) din 7½ l. cucuruz dela parohienii cari au mai puțin de 4 jugh. cat. pământ extravilan; d) jelerii, cari și după esecutarea reformei agrare, vor rămâne fără pământ extravilan, sunt scutiți de bir.

5. Intregirea salariului din vistieria statului, pentru care însă parohia nu ia răspundere.

Văduvei preotesă fi compete jumătate din venitul parohiei, până la 12 Februar 1926.

Parohia este de cl. II., dar reprezentându-se eventual recurenți de această clasă, vor fi admiși și recurenți de cl. III.

Alesul va solvi dările publice după beneficiul său și va fi îndatorat a catechiza elevii ort. rom. dela școala primară, fără vre-o remunerațiune dela parohie.

Reflecțanții și vor nainta recursele, — ajustate cu documentele necesare și adresate comit. par. din Aldești, — la oficiul protopopesc ort. rom. din Ineu (jud. Arad) și se vor prezenta în careva Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică, — pe lângă observarea dispozițiilor Reg. pentru parohii, — pentru a-și arăta desteritatea în oratorie și în cele rituale.

Din ședința comitetului par. din Aldești, ținută la 16 Februar 1925.

Mihai Cosma m. p.
adm. par. președinte.

Ilarie Verșigan m. p.
notar.

În conșelegere cu: *Ioan Georgia*, m. p. protopresbiter. 3—3

Dr. MIRON HERETIU

fost asistent la clinica Dermato-Venerică din Cluj.

Specialist în boale de piele, genito-urinare și venerico-sifilitice. Microscopie, ultramicroscopie, analiza sângelui și a lichidului cefalo-rachidian. Electroterapie. Operațiuni de specialitate.

URETROSCOPIE

Consult: 2—4. d. m. ARAD, Bulev. Regina Maria No. 9. (Palatul Neuman). 3—5

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.